

SÜG-Press

7. mai 2019

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 613

KOLMAPÄEVAST LAUPÄEVANI

- K 08.05 8.40 G riigieksam: inglise keel suuline
10.00 3.kl tasemetöö eesti keel
16.00 Direktori vastuvõtt õpilastele
- N 09.05 19.00 Kooli kevadkontsert. Vastuvõtt õpetajatele ja lapsevanematele
- R 10.05 Geograafia olümpiaadi lõppvoor
L 11.05 Geograafia olümpiaadi lõppvoor
P 12.05
E 13.05 10.45 Klassivanemate koosolekud
13.00 Direktsiooni koosolek
18.30 Hoolekogu koosolek
- T 14.05 09.00 Loovtööde kaitsmine
10.00 6.klassi tasemetöö emakeeles
18.00 VÄIKE LAULUPIDU
- K 15.05 14.30 Juhtkonna koosolek
15.30 Tehnikanõukoja koosolek
10.00 3. kl tasemetöö matemaatika
- N 16.05 9.30 KEAT 6.klasside Leisis
R 17.05 Bioloogiaolümpiaadi lõppvoor (põhikool)
16.00 Väikeklasside kevadgala
L 18.05 Bioloogiaolümpiaadi lõppvoor (põhikool)
Kevadümin

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- K 08.05 Merike Kuldsaar. Abiturientide reklaamiklipid
- N 09.05 Direktsiooni info
- R 10.05 Janne Nurmik. Aktiivne vahetund
- E 13.05 Viljar Aro
- T 14.05 Madli Mikli. Eripedagoogide konverentsist
- K 15.05 Sirje Paakspuu. Laulumängud laste arendajana
- N 16.05 Direktsiooni info
- R 17.05 Irena Sink, Henrik Pihl, Marit Kikas. Õpetaja innovatsioonilaborist

TÄNAME!

Ruta Kelt, Arne Loorpuu, Anne Teigamägi
— sujuva Teaduslahingu korraldamise ja läbiviimise eest.

AINULT HARIDUS AVAB UKSED

Just nii ütles „Raket 69“ saate peakohtunik pühapäevases „Hommik Anuga“. On päris kindel, et nii see ongi. Kõik muu võib pärast kasvamist kahaneda – raha, suhted, võim ... Aga nii haridus kui ka haritus aina kasvavad õppides ja tulemuslikult tegutsedes e kogemuste settides. Ja see kasv on lõputu ning eksponentsiaalne. Haridus on suurim ja riskivabaim investeering oma tulevikku. Ainult lollid on nii lollid, et ei õpi. Ja ainult targad teavad, et nad ei tea suurt mitte midagi, sest tarkuse universum on lõputu. Kui rumalus on võrreldav musta auguga, mis imeb endasse ka kõik muu, siis tarkus on paisuv aegruum, mille hoomamiseks saame vaid püüdliselt uute tehnoloogiatega tegelda, et mitte liialt maha jääda. On väga ohtlik, kui tegelik tarkus meist liialt kaugele jõuab ... Seepärast olgem vastutustundlikud ja püüdke oma maailm päästa nii iseendi kui oma järglaste jaoks. Kohe jõuab kätte õppeaasta lõpp ja eksamite aeg. Katsugem saada hakkama – võimsalt. SAPERE AUDE e SÖANDAGEM OLLA TARGAD!

Mõtestatud maipingutust meile kõigile!

Viljar Aro, koolijuht

Teaduslahing 2019

3. mail toimus meie koolis kolmas teaduslahing. Võistluses said osaleda kolmandate ja neljandate klasside kolmeliikmelised võistkonnad. Võistlusülesanded koostas õpetaja Arne Loorpuu. Teaduslahingut aitasid läbi viia Feridee Sevostjanov, Grete Milpak ja Stella Stepanov 11.c klassist. Suur tänu!

Meie kooli õpilastele pakkusid konkurents Kuressaare Vanalinna Kooli õpilased. Ülesanded olid mitmekesised ja nõudsid praktilisi oskusi ning tähelepanu. Näiteks tuli võistkondadel jätkata arvurida ja ära tunda maitsetaimed ning määrata, kas antud vedelikud olid happelised või aluselised.

Väga edukad olid meie kooli 4.a klassi mõlemad võistkonnad. **I koha** saavutasid Tuule Kalamees, Bianca Marie Rannama, Lenna Koovisk.

II koha saavutasid Eliise Heinmaa, Lisette Milpak ja Elenor East.

III koht läks Vanalinna Kooli võistkonnale, kuhu kuulusid Lisandra Luik, Ketlin Hallik, Alicia Peegel.

Ruta Kelt

Õpilaste teadustööde riiklik konkurs

Käesoleva õppeaasta õpilaste teadustööde konkurs oli saarlastele üsna edukas. Kokku kutsuti meie maakonnast lõppvooru, st Teadusfestivalile 8 tööd, neist jõudis auhinnalistele kohtadele 6 tööd. Meie maakonnast oli esindatud kolm kooli: Aste PK, Lümanda PK ja SÜG.

Saarlaste tulemused põhikooli arvestuses:

Kennet Puustee (7.a) — I preemia ja Keskkonnaministeeriumi eriauhind, **Martin Vesberg (9.a)** — I preemia; **Cathrin Benita Poopuu (9.b)** — II preemia ja Eesti Teaduste Akadeemia eriauhind, **Artur Medri (8.b)** koos **Aste PK** õpilase **Kristo Kakkumiga** — III preemia ning Eesti Maaülikooli ja Tartu Ülikooli eriauhind, **Hanna Ellermaa ja Melania Mägi (Aste PK)** — Maaeluministeeriumi eriauhind, **Juhan Tuulik (Lümanda PK)** — Eesti Loodusmuuseumi eriauhind.

Väga tublid olid ka meie 8.b klassi õpilased Merit Matt ja Katrin Lindmäe ning 12.b klassist Katrin Kurvits, kes seekord küll auhinnalistele kohtadele ei jõudnud, kuid ka lõppvooru jõudmine on suur saavutus.

Meie kooli õpilased on väga tänulikud õpetaja Indrek Peilile, kes meie poolt tehtud stendimustandite põhjal suutis vormistada väga pilkupüüdvad ja kaunid stendid! Suur-suur aitäh!

Kiitus kõigile osalejatele ning indu ja edu uute tööde koostamisel, sest järgmine uurimistööde esitamise tähtaeg on 20.02.2020.

Inge Vahter, üks juhendajatest

Fotol: Edukad saarlased. 1. rida vasakult: Hanna Ellermaa ja Melania Mägi (Aste PK), Juhan Tuulik (Lümanda PK)

2. rida vasakult: Artur Medri (SÜG), Kristo Kakkum (Aste PK), Martin Vesberg, Kennet Puustee, Cathrin Benita Poopuu (kõik SÜG)

„Teeme ära“ talgud Sörve linnujaamas

Juba aastaid on meie kooli loodushuvilised käinud Sõrve linnujaamas kevadistel talgutel. Nii ka sel aastal. Talgupäevaks valisime 1. mai, kuigi see on kalendris tähistatud kui rahvusvaheline tööpäeva.

Kui hommikupoolikul linnujaama kohale jõudsimel, oli Sõrve loodusvaatlejal Mati Martinsonil vajalikud tööid, mida teha, läbi mõeldud: suurematele ikka raskemad ja keerulisemad, noorematele kergemad. Peamine ülesanne oli talve jooksul maha langenud okste ja lehtede kokkuriisumine, muru niitmine, trimmerdamine jne.

Kuna selle aasta talgulistele anti lisaks koristustöödele soovitus otsida nurmenukke ja eristada, milliste õitega nurmenukke uuritud alal esineb, siis jõudsimel ka seda teha. Saadud andmed kandsime andmebaasi <https://www.nurmenukk.ee/vaatlus>. Kellel huvi ja soovi, saab kogu maikuu jooksul teha oma kodukohas vastavaid vaatlusi ja aidata sel moel Eesti teadust.

Talgutöö käigus sai tundma õpitud ka mitmeid taime- ja loomaliike. Leidsime sinikaelpardi pesa 10 munaga, vaskussi, erinevaid tiguid, kuulasime linnulaulu jne. Lõunapausi ajal jõuti ära käia sääre tipus, külastati militaar- ja loodusmuuseumi.

Tänutäheks meie töö eest on Mati Martinsoni poolt lubatud talgulistele ja nende peredele suvel tasuta külastada nii loodus- kui ka militaarmuuseumi. Oleme selle eest väga tänulikud. Seega toimib meil vastastikune kasulik üksteise aitamine.

Ilm oli väga ilus, töö edenes hästi ja tööpäeva lõpuks oli kõigil heameel, et niiviisi sai kevadpäeva ära tähistatud. Oleme tänulikud õpetaja Anne Teigamägil ja bussijuht Silver Õunale, kes tegid meile hea talgusupi ja aitasid nurmenukke otsida ja neid uurida.

Loodame, et meie talgutradsioon jätkub ka järgmistel aastatel.

Suur aitäh kõigile talgulistele!

Inge Vahter, talgujuht

UUT KIRJANDUST RAAMATUKOGUS

K. Ennok Lapse emotsionaalne arendamine : Tundekasvatust toetavad praktilised tegevused ja mängud. Metoodiline abimaterjal lasteaiaõpeta-

jatele ja õpetajakoolituse tudengitele (Atlex, 2012)

K. Kivikk Mängulised õpitegevused algklassides (inspiratsiooni, kuidas muuta õppimine lapsele meeldivaks tegevuseks. Tundide sisustamisel kasutatakse aktiivõppe meetodeid ning kaasatakse õppimisse digivahendeid) Atlex, 2018

Janika Palm (Eesti Lastekirjanduse Keskuse lastekirjanduse uurija) SOOVITAB: LASTE- JA NOORTEKIRJANDUS:

K. Pae Mina ja minu kodumaa Eesti (eriline ja kaunis raamat, palju fotosid ja fakte, annab lapsele eakohase ja tervikliku pildi kodumaast ning tähtsaimad teadmised Eestist; vanusele 5-10) Matle, 2018

I. Tomusk Hundi sõbrad (vanasõna ütleb, et sõpra tunnend hädas...hästi armsate piltide ja ilusa sisuga raamat, kus on sees tänapäevane veganluse teema – hunt võib ka kapsaid süüa jne.) Tammerraamat, 2018

A. Saar Seisa siin, Pärt (Pärdi-sarja teine raamat sellest, kuidas Pärt satub tšobaratesse olukordadesse -eluliste situatsioonide ja oluliste dilemmadega tore lasteraamat) Päike ja Pilv, 2018

H. Käit Kummitusmaja (lumi tuleb maha, väljas ulub tuul ja hundid, hirmus on... raamat, kus pildid toovad õuduse esile, aga lastele see vahva raamat väga meeldib!) Tänapäev, 2017

P. Põhjala Onu Mati, loomaarst (tore ja lõbus lugemine maailma parimast loomaarstist onu Matist) 2018

J. Clary Perekond Julged (ääretult lustlik ja eriline raamat, mis toob välja ühiskonna valupunktid ja milles on nii palju totraid asju...Miks ma pean vee eest maksma? Vesi tuleb ju taevast jne) Tammerraamat, 2018

D. Landy Detektiiv Luuker Leebesurm I osa (Luuker Leebesurm - tarkpeast detektiiv, kõikvõimas maag, räpaste trikkide ja murdvarguste meister...kas kurjus võidab ja saabub maailma lõpp?) Pikoprint, 2014

M.G. Leonard Mardikapoiss (põnev ja mõnus musta huumoriga võrtsitatud lugemiselamus, mis heidab pilgu mardikate maailmale; raamatus on tugevalt sees ühtehoidmise teema. Trilooogia I osa) Tiritamm, 2018

D. Walliams Härra Hais (Härra Hais haiseb. Vähe sellest, ta ka haisutab. Ta on kõige haisvam haisukott, kes iial elanud...Keskmisele

koolieale mõeldud vahva raamat!) Tänapäev, 2018

W. Herrndorf Miks me varastasime auto (äretult siiras, eneseirooniline ja realistlik raamat, poisteraamat!) Eesti Raamat, 2018

M. Parr Väravavaht ja meri (kaasahaarav ja sündmusterohke järg populaarsele norra kirjaniku menukale lasteromaanile „Vahvlist südamed“. Tõeliselt vahvad lugemised!) Eesti Raamat, 2018

D. Arboleda Lewis Carrolli lugemine keelatud (pöörase ja naljaka hispaania lasteraamatu peategelaseks on erakordselt kohmakas prantslannast koduõpetaja Eugène, kes 1932.aastal satub New Yorki hoidjaks tütarlapsele nimega Alice. Raamatu teksti iseloomustab südamlilik koomika, huumor ja originaalsus, ekstravagantsed tegelased, absurdsed juhtumised ja omamoodi maagiline realism – tõeline lugemiselamus!) Toledo Kirjastus, 2018

T. Oldfield Ronaldo : sari: Tõelised jalgpallikangelased (see on lugu andekast Portugali jalgpallitähdest Cristiano Ronaldost, kes on jalgpallimaailmas teinud imelisi tegusid ja tõusnud seeläbi legendi staatusesse. Hea raamat poistele!) Sinisukk, 2018

S. Crossan Õun ja vihm (see on lugu kurbadest lõppudest ja õnnelikest algustest. Lugu, mis aitab mõista, kes on tegelikult tõeliselt olulised. Iirimaa väga menukas noorteromaan) Varrak, 2018

A. Woltz Sada tundi ööd (palju kiidetud hollandi noorteraamat 14-aastasest Emiliast, kes otsustab oma probleemide ja iseenda eest põgeneda oma lemmiklinna New Yorki) Varrak, 2018

E. Barr Flora Banksi ainus mälestus (lummav, pinev ja tõeliselt kaunis, üks paremaid noorteroomaane – on raamatu kohta öeldud. Autori esiknoorteromaan, mille ainest käis kogumas Teravmägedes) Pegasus, 2017

ILUKIRJANDUS:

L. Kepler Mänguväljak (krimižanri austajatele sobiv teos, mille peategelaseks on endine naissõjaväelane. Teose stiil on lennukas, fantaasialend detailirohke, brutaalne vägivald vaheldub mänguliselt kirkliku igatsuse ja siira armastusega. Ladus lugemine hämarateks öhtuteks!) Pegasus, 2016

Uudiskirjanduse kohta leiate infot raamatukogu andmebaasist RIKSWEB <http://192.168.0.5/> (SÜG-i sisevõrgu aadress)

Iivi Jakobson, raamatukogu juhataja

OMALOOMINGU LEIUNURK

Eluväärtused

Minu meelest on kõige tähtsamaks eluväärtuseks eneseteostus.

Mõni inimene tõlgendab eneseteostust kui tahet olla teistest parem ja selle tõttu võib minu arvamus tunduda ülbena ja isegi karjeristlikuna. Tegelikult tõlgendan ma eneseteostust lihtsalt vähe teisiti. Minu arvates tähistab eneseteostus seda seda, kui inimene teab, mida ta elult tahab nin pürgib aktiivselt selle poole.

Eneseteostus on just see, millest kõik teised väärtused alguse saavad. Kui inimesel on kindel siht paigas, siis kõik muu lihtsalt koorub sellest. Igal inimesel tähendab eneseteostus eri asja. Mõne jaoks võib see olla tahe karjääri teha, teise jaoks õnnelik pere luua. Kolmas tahab äkki lihtsalt rahulikult elu veeta. Ükskõik, mida eneseteostus mõne indiviidi jaoks võib endast kujutada, siis just selle sihi ülesleidmine ongi õnneliku elu jaoks kõige tähtsam.

Minu meelest on iga inimese jaoks tähtis teha just seda, mida ta tahab ning selles seisnebki eneseteostus.

Vootele Mets, 10.C

ÕUES ON KEVAD

